

§ 61

Överenskommelse mellan Norrbottens läns landsting och Norrbottens kommuner om ansvarsfördelning vid utredning av språk-, läs- och skrivproblematik

I augusti 2013 gav Länsstyrgruppen representanter från länslogopedin samt Kommunförbundet Norrbotten uppdraget att göra en översyn av remissrutinerna från skolorna till länslogopedin.

Översynen är nu genomförd och bifogat förslag från Länsstyrgruppen innebär bland annat de nya remissrutinerna utgår ifrån ett gemensamt elevfokus där syftet har varit att:

- säkra tidiga insatser
- använda adekvata och beprövade metoder
- hushålla med resurser
- kvalitetssäkring
- ge likvärdiga insatser i hela länet
- kompetensförstärkning via SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten)
- leverera goda underlag för fortsatt utredning

Förslaget är diskuterat i Barn- och utbildningsberedningen, Samverkansberedningen samt i styrelsens presidium. Presidiet föreslår:

Att medlemskommunerna rekommenderas anta överenskommelsen

./. Bilaga.

Ordföranden föreslår att presidiets förslag bifalls.

Styrelsen beslutar

Att medlemskommunerna rekommenderas anta överenskommelsen

Överenskommelse mellan Norrbottens läns landsting och Norrbottens kommuner om ansvarsfördelning vid utredning av språk-, läs- och skrivproblematik.

Bakgrund

Länsstyrgruppen gav i augusti 2013 representanter från länslogopedin samt Kommunförbundet Norrbotten uppdraget att göra en översyn av remissrutinerna från skolorna till länslogopedin.

Det gemensamt utarbetade förslaget presenteras i augusti 2014.

De nya remissrutinerna utgår ifrån ett gemensamt elevfokus där syftet har varit att:

- säkra tidiga insatser
- använda adekvata och beprövade metoder
- hushålla med resurser
- kvalitetssäkring
- ge likvärdiga insatser i hela länet
- kompetensförstärkning via SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten)
- leverera goda underlag för fortsatt utredning

Ansvarsfördelning

- Skolan har ansvar för insatser som underlättar för eleverna att klara studierna.
- Skolan ansvarar för att utreda läs och skrivsvårigheter enligt modell och utbildning från SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) eller annan likvärdig utredningsmodell.
- Skolan ansvarar för att leverera genomförda läs- och skrivutredningar vid remittering till logopedin.
- Länslogopedin ansvarar för att göra en kompletterande utredning vid sammansatt problematik, ex språkstörning.
- Länslogopedin ansvarar som tidigare för utredningar vid stamning, oralmotoriska svårigheter och artikulatorisk problematik. Denna problematik kräver ej det underlag som remissmallen anger.

Avgränsning

Överenskommelsen gäller elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Arbetsgång

- Skolan/Specialpedagog utreder läs- och skrivsvårigheter hos eleven enligt modell SPSM.
- Åtgärder sätts in för att stödja elevens utveckling mot utbildningsmålen och för att underlätta för eleven att klara studierna. Uppföljning av insatserna sker, bedöms och ev. revideras.
- I de fall otillräckliga framsteg görs trots insatser ska bedömning göras för att utreda om elevens svårigheter beror på sammansatta problem, exempelvis generell språkstörning.
- Remiss till länslogopedin ska omfatta en tydlig frågeställning, resultat av och läs- och skrivutredning, pedagogiskt underlag samt resultat av genomförda insatser.
- Bifoga eventuella tidigare relevanta utredningar t.ex. utlåtande från psykolog.
- Vid stamning, oralmotoriska svårigheter och artikulatorisk problematik skickas remiss till Länslogopedin.
- I de fall föräldrarna är oeniga med skolans bedömning kan Elevhälsan remittera till Länslogopedin för en medicinsk bedömning av läs- och skrivförmågan.

Förutsättningar

- SPSM arrangerar utbildning för länets kommuner. Logopeder inom NLL inbjuds.
- SPSM har ett material för att göra en pedagogisk utredning av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi. Materialet beskriver hur skolan kan gå tillväga för att utreda. Modellen omfattar utredning, analys och åtgärder. I utredning ingår även vissa språkliga förmågor. Analys ska göras på organisationsnivå, gruppnivå och individnivå. Utredningen ska föreslå åtgärder på dessa tre nivåer. Test, samtal och observationer ingår i utredningen.
- Överenskommelsen gäller i hela länet. Överenskommelsen är att betrakta som en minsta gemensamma nämnare. Varje kommun/landstinget är suverän att utöka sin kompetens och sina ansvarsområden.

Uppföljning

Uppföljning av samverkans effekterna sker vid halvårsskiftet 2015 inför ev. revidering.

Giltighetstid m.m.

Överenskommelsen gäller från och med 1 september 2014 tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader.

Om förutsättningar skulle förändras har parterna rätt att påkalla omförhandling av överenskommelsen.

Parterna ska utvärdera tillämpningen kontinuerligt genom kommunernas länsnivå och landstinget.

Tvister i anledning av denna överenskommelse ska lösas i följande steg:

I första hand i samförstånd mellan parterna inom verksamheten.

I andra hand i samverkansforum på tjänstemannanivå eller politisk nivå på länsnivå.

I tredje hand av allmän domstol.

2014-08-20

Luleå den

Luleå den.....

Britta Flinkfeldt Jansson
Styrelsens ordförande
Kommunförbundet Norrbotten

Kent Ögren
Styrelsens ordförande
Norrbottens läns landsting

.....kommun beslutar i enlighet med ovanstående överenskommelse.

Datum.....

Signatur.....

Namnförtydligande.....

Remissmall till Länslogopedin

Bilaga till "Överenskommelse mellan Norrbottens läns landsting och Norrbottens kommuner om ansvarsfördelning vid utredning av språk-, läs- och skrivproblematik".

FRÅGA TILL LOGOPED

- En **tydlig fråga** ska framkomma i remissen. Ange flera frågor vid behov, viktigaste först. Ex. på frågor: "*Kan X svårigheter att berätta muntligt (eller hitta ord) bero på språkstörning?*", "*Genomförd läs- och skrivutredning visar att X resultat är inom normalvärdena och tyder på att X inte har dyslexi. Kan logopedisk utredning förklara varför X ändå har stora studiesvårigheter med inläsning och minne för texter?*".

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER SOM MÅSTE ANGES

- Elevens årskurs, rektors namn, skolans namn och postadress
- Föräldrars namn (om vårdnadshavare) och telefon, delad vårdnad, en eller flera adresser
- Namn på pedagog som ansvarat för kartläggning/utredning
- Föräldrar ska ha informerats om varför remiss skickas till Länslogopedin samt godkänt detta

MEDICINSK DEL

- Den medicinska informationen ska finnas med i remissen (första sidan) och skrivs av skolsköterska/skolläkare.
- Hörsel/syn/hälsa
- Tidigare allmän och språklig utveckling
- Känd ärftlighet för tal-/språksvårigheter/dyslexi/neuropsykiatri
- Andra av remissavsändaren kända diagnoser av betydelse för skolgång och inläring
- Hur mår eleven?
- Vilka svårigheter märker man hemma?

PEDAGOGISKT UNDERLAG OCH BILAGOR

- Vad fungerar bra för eleven i studier och i grupp?
Vad har eleven svårt för i studier och i grupp?
- Vad har gjorts för att utreda elevens svårigheter i skolan?
- Vilka åtgärder har satts in för att hjälpa eleven? Resultat av åtgärderna?

- Kartläggning och testning (på individnivå) som har betydelse för frågan till logoped (ex. språktest) ska bifogas remissen. Det ska då tydligt framkomma:
 - *när* i tid test gjordes
 - *vilket/vilka* test som genomförts
 - *testresultat*, sammanfattning/översiktsblad, ej hela test
 - pedagogens *bedömning och slutsatser* av resultatenLogopederna använder delvis samma verktyg som pedagogerna och det kan vara olämpligt att använda samma test igen. Om exempelvis CELF har genomförts, är det ”förbrukat” för viss tid.
- Bifoga eventuella tidigare relevanta utredningar t.ex. utlåtande från psykolog.